

Švietimo įstatymo pataisos: vienam vaikui 71 eurų per mėnesį būreliams

2023-10-20 / Vytautas Bakas

Neformaliajam švietimui vienam vaikui per mėnesį siūloma skirti ne mažesnę nei 1,45 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoką. Šiuo metu tai būtų 71,05 eurų per mėnesį.

Siekiant skatinti ir didinti vaikų užimtumą tai numatančias Švietimo įstatymo pataisas įregistravo Seimo Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ narys Vytautas Bakas kartu su frakcijos kolegomis. Siūlymo iniciatyva gimė dar pavasarį vykusių susitikimų su Alytaus švietimo bendruomene, tėvais, mokiniais dėka, siekiant sukurti "Saugios mokyklos" koncepciją.

„Siūlau neformalaus ugdymo krepšelį susieti su objektyviu dydžiu tai yra su baziniu išmokų dydžiu, kuris yra indeksuojamas priklausomai nuo ekonominių pokyčių. Jeigu būrelio kaina keičiasi, keistųsi ir krepšelis. Šiuo metu problema yra tame, kad neformalaus ugdymo krepšelis nėra pririštas prie jokio objektyvaus dydžio, kuris keistųsi priklausomai nuo pokyčių būrelių rinkoje. Kitaip tariant, jis yra užšaldytas ir tapo neadekvačiu, nes už 20 eurų vargu ar kokia nors šeima rastų būrelį, ar tai būtų sportas ar tai būtų technologijos. Objektyviai būreliai kainuoja žymiai daugiau, prasideda nuo 60 eurų“, – komentuodamas įstatymo pataisą Eltai sakė V. Bakas.

Parlamentaras taip pat siūlo įstatyme nustatyti krepšelio finansavimo principus. „Tai turi būti nustatyta įstatyme, o ne ministro įsakymu, kaip yra dabar, nes tai neatitinka laikmečio“, – sako V. Bakas.

Išanalizavęs situaciją savivaldybėse, V. Bakas sako, kad jos elgiasi skirtingai. „Kai kurios savivaldybės prisideda prie neformalaus ugdymo krepšelio, kitos neprisideda“, – pastebi politikas.

V. Bakas apgailestauja, kad Lietuvoje neformaliajam vaikų švietimui skiriamas nepakankamas dėmesys ir finansavimas. Šiuo metu, vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu, neformalaus vaikų švietimo programoje dalyvaujančiam vaikui nustatytas krepšelio dydis yra nuo 15 iki 20 eurų.

„Toks krepšelio dydis tik dalinai kompensuoja tėvų išlaidas už jų vaikų būrelių lankymą, o dažnu atveju vaikai visai negali eiti į jiems patrauklius būrelius, nes nepasiturinčios šeimos neturi pinigų ir neišgali susimokėti už vaikui patinkantį būrelį. Pavyzdžiui, vienos sportinės veiklos – baseino – užsiėmimo kaina vienam vaikui mėnesiui, einant kartą per savaitę, yra apie 80 eurų“, – sako V. Bakas.

Remiantis Švietimo valdymo informacinėje sistemoje pateiktais statistiniais duomenimis V. Bakas sako, kad apie 129 tūkstančiai Lietuvos vaikų iš viso nedalyvauja nė vienoje neformaliojo vaikų švietimo programoje ir tai sudaro virš 37 proc. nuo visų Lietuvos mokyklinio amžiaus vaikų skaičiaus.

„Akivaizdu, kad vaikų dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose yra nepakankamas. Taipogi nepakankamos ir valstybės finansinės paskatos, sukuriančios prielaidas aktyvesniam vaikų dalyvavimui neformaliojo švietimo veiklose“, – sako V. Bakas.

Vaikų užimtumas, jo nuomone, padėtų kovoti su narkotikų problema mokyklose.

„Mokinių priklausomybė nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų gali įgauti pandemijos mastus, narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis prekiaujama mokyklose, tai daro net ir patys mokiniai. 20 proc. paauglių nurodo galintys lengvai gauti narkotinių ir psichotropinių medžiagų vos per 20 minučių“, – sako V. Bakas.

Švietimo įstatymo pataisas V. Bakas ketina pateikti dar šioje rudens sesijoje.

Pagal jo siūlomą projektą, „neformaliajam vaikų švietimui skiriamų lėšų dydžio matas yra bazinė socialinė išmoka, kurios dydį Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka tvirtina Vyriausybė. Neformaliajam vaikų švietimui vienam vaikui per mėnesį skiriama ir mokama ne mažesnė nei 1,45 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka.“

V. Bako preliminariais skaičiavimais, įstatymo projekto įgyvendinimas pareikalautų apie 156 mln. eurų valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų.

parengta pagal Elta inf.